

*Intervju med Peter och Leif Gustafsson den 12 januari av Carl Gunnar Jansson
Intervju den 29 november 2004 med Daniel Pettersson och Peter Wretfors av Carl Gunnar
Jansson (150)*

Pärm i4:13 Katalog: Intervjuer/Gudrun 2008 (ukf12/9)

Sida 1 på bandet, som är ofullständigt.

Peter och Leif Gustafsson är bröder och uppväxta på Brogård. Intervjun skall vara en del i Boken om Jordbruket. Familjen bodde på Brogård från 1961, då brödernas far Lennart anställdes som rättare. Mamma heter Kerstin. Lekkamraterna fanns på Brogård. Fiskartorpet var endast sommarbostad, men man umgicks med barnen Eklöv, Anna Karin och Torbjörn.

Tegelbruket lades ner i början på 70-talet, så där fanns inte så många barn kvar. Vid Brogård fanns familjen Björketun, som hade 3 pojkar och 3 flickor. Familjen Björketun bodde i ena flygeln

.....

*Intervju den 29 november 2004 med Daniel Pettersson och Peter Wretfors av Carl Gunnar
Jansson (150)*

Sida 2 på bandet.

Daniel Pettersson och Peter Wertfors är arrendatorer i 25-årsåldern. En bor i Häggeby och en i Hammarby i Skokloster. De har arrenden på flera platser bland annat vid Skokloster Gods och utgårdar, Önsta och Jursta. Vid Jursta brukar de jorden åt arrendatorn Kåre Krushage. Daniel är son till Glasmästare Danne Pettersson i Bro, så han har inget påbrå vad gäller jordbruk. Peters morfar hade lantbruk. Daniel och Peter har varit rumskamrater på Finsta Lantbruksskola. Man lärde sig inte så mycket teknik på Lantbruksskolan, men nu sköter de servis och underhåll på sina egna maskiner. Det är endast större reparationer som de behöver hjälp med.

De sköter sina tre arrendegårdar tillsammans, men har hjälp med bokföring. De är medlemmar i en grupp i Bålsta, som kan få gemensam rådgivning angående jordbruksverksamheten. De har parkskötseln vid Skokloster och hjälper en sammanslutning av lantbrukare i Enköping, när de behöver extra arbetare. De åtar sig också snöröjning, som de lämnar in anbud på. Antas inte deras anbud mister de en årslön De tycker dock att ekonomin går ihop under förutsättning att man får EU ersättning. Utan dessa bidrag skulle två hushåll inte kunna leva på den jord som nu arrenderas. Man driver inte jordbruk bara för pengarna, utan det är intresset för odling och friheten. Visserligen styrs mycket av staten och EU, men man har ändå en ansvarsfull frihet. De har inga problem med samspelet sins emellan. De har vuxit upp tillsammans.

Sven Krushage kom från Toresta till Jursta under 60-talet. Sedan har sonen Kåre skött Jursta tillsammans med Tore Nilsson på Önsta. Jursta ägs av ett byggnadsföretaget Drott.

Man använder samma redskap på alla ställen och kör emellan. Det tar tid, men maskinerna är så dyrbara att de måste utnyttjas. Man har maskinhallar på Skokloster gods och Önsta, men på Jursta har man inga byggnader.

Trots det osäkra i ekonomin är det ett fritt arbete, som man bestämmer och tar ansvar för själv. Intresset för jordbruk och önskan att utveckla och finna lösningar i ett eget företag driver en att fortsätta, trots att ett lönearbete skulle vara både säkrare och ge bestämd fritid.

Nu är man beroende av väder och vind och måste rycka ut med en timmes varsel när Kommunen kallar på snöröjning. Även om det är helg måste man bekämpa ogräset eller bladlössen.

Båda har lika stort ansvar och kan hoppa in i vilket arbete som helst. Under vårsådden och på hösten har de en anställd, som hjälper till under några veckor. Peters svärfar tyckte det är roligt att som omväxling mot sitt ordinarie arbete, hoppa in och hjälpa till vid arbetstoppar. Peters sambo, Mikaela Nyberg från Örsundsbro arbetar som är lärare vid Tjusta, men hjälper till med datorarbetet.

När man talar om nackledarna med ett sånt här projekt framkommer, att EU:s jordbrukspolitik är i högsta grad betydande för den ekonomiska utvecklingen. I år har de mistat visst EU stöd och tillsammans med att de inte fått snöröjningen i Bro, gör det ett inkomstbortfall på ½ miljon. Det är konkurrens om de extra jobben. Arrendena kan förändras, något man inte kan veta något om. Just nu har man inte möjlighet att utöka arealen, eftersom man inte har kapacitet. Det skulle betyda större investeringar i maskinparken.

Avstånden mellan de olika ägorna kan vara både till för- och nackdel. Regnar det i Skokloster kan de vara upphåll i Önsta och bladlössen slår inte till på alla ställen samtidigt. Nackdelen är bränslekostnad och tidsspillan när maskiner skall flyttas.

Förhållandet mellan ägare och arrendatorer är gott. Det kan vara annorlunda om man arrenderar mark av någon privatperson som tidigare odlat sin egen gård, då kan de ha synpunkter. Är det t ex byggnadsföretag som äger marken har de ingen erfarenhet av jordbruk.

Det ställs större krav på det svenska jordbruket än tidigare. Allt skall gå fortare. Man skall hinna 3 ½ hektar i timmen och med den effektivitet som då krävs, kommer att göra att svårarbetade arealer får ligga i träda. Det kommer också att finnas färre anställda i jordbruket, eftersom lönerna drar så stora kostnader. Det kommer säkert inte att växa igen, eftersom det finns mycket stöd för miljövard och kulturarbete. Romantiken som t ex i Astrid Lindgrens böcker är historia. Nu är det industri som gäller.

Här i trakten är vallodling lönsam, eftersom i närheten av storstäder finns många hästar. Här finns en gård med kor. Från årsskiftet gör det detsamma vad man odlar, man får samma stöd från EU ändå. Trädan skall ligga orörd till 1 juli, sedan sprutas den och plöjs. Det här är inte bra eftersom jorden inte får vila. Samma regler gäller i hela EU området, även om förhållandena är ganska olika.

Klimatet påverkar både storleken och kvaliteten på skörden. Och varje år är lika osäkert. Man torkar hemma eller i Frihamnen i Stockholm, där torkningen är billigare än t ex vid Kalmarsand. Det gör mycket då volymen kan var 2.500 - 3.000 ton.

Bro den 9 februari 2008 Gudrun Sandén